

14 Kaba'en i Mekka

Af Muhammad Asad: The Road to Mecca (1954). Bogen er en selvbiografi skrevet af en tysk jøde, der arbejdede som avis-korrespondent i Arabien i 1920'erne. I bogen fortælles, hvordan han langsomt nærmer sig en forståelse af islam.

Der lå den, næsten terringformet (som dens arabiske navn betyder), helt dækket med sort brokade, en stille ø midt i moskéens uhørt store firkant, mere stille end noget andet bygningsværk noget sted i verden. Det ser næsten ud som om den, der først byggede Kaba'en - for fra Abrahams tid er den oprindelige bygning adskillige gange blevet genopbygget i den samme form - ønskede at skabe en lignelse over menneskets ringhed over for Gud. Bygmesteren vidste at ingen skønhed i den arkitektoniske rytme og ingen liniernes fuldkommenhed nogen sinde ville kunne yde Gudstanken retfærdighed. Og derfor indskrænkede han sig til den enklest tænkelige form - en terning af sten.

(...)

Indsluttet i bygnings østlige hjørne findes en mørk sten, omgivet af en bred sølvramme. Den Sorte Sten, som er udhulet af kys fra mange generationer af pilgrimme, har givet anledning til store misforståelser blandt ikke-muslimer, som tror, at den er en førislamisk fetich, der af Muhammed blev overtaget som en indrømmelse til de hedenske Mekka-beboere. Inter er mere forkert. Ligesom Kaba'en er genstand for ærefrygt, men ikke dyrkelse, er det tilfældet med den Sorte Sten. Den æres, fordi den er det eneste, der er tilbage af Abrahams oprindelige tempelbygning. Muhammeds læber berørte den under hans sidste pilgrimsfærd, og alle pilgrimme har siden fulgt hans eksempel. Profeten erkendte at alle de kommende generationer altid ville gøre det samme. Og da han kyssede stenen, vidste han, at på den skulle fremtidige pilgrimmes læber til stadighed møde erindringen om hans læber i det symbolske kys, han således hinsides tiden og døden rakte sin menighed. Når pilgrimme kysser den Sorte Sten, føler de, at de kysser profeten ligesom alle de andre muslimer, som har været der før dem, og alle, som kommer efter dem.

Fetich: genstand der antages at rumme en særlig kraft, og som derfor er genstand for dyrkelse. Hajj: valfarten til Mekka.

Ingen muslim ville benægte at Kaba'en fandtes lang tid før profeten Muhammed. I virkeligheden ligger dens betydning netop i den omstændighed. Profeten gjorde ikke krav på at være grundlægger af en ny religion. Tværtimod har underkastelse under Gud - islam - ifølge Koranen været „menneskets naturlige drift“ lige fra den menneskelige bevidstheds morgengry. Dette var, hvad Abraham og Moses og Jesus og alle de andre udsendinge fra Gud havde lært - og Koranens budskab er ikke den eneste, men blot den sidste guddommelige åbenbaring. Ej heller ville nogen muslim benægte, at helligdommen var fyldt med afguder og feticher, inden Muhammed slog dem i stykker, akkurat som Moses slog guldkalven i stykker ved Sinaj. Thi lang tid før afguden førtes ind i Kaba'en, havde den sande Gud været dyrket der, og derfor gjorde Muhammed ikke andet end at genoprette Abrahams tempel med dets oprindelige sigte.

Og der stod jeg foran Abrahams tempel og stirrede uden en tanke i hovedet på underet (thi tanker og overvejelser kom først langt senere). Fra en skjult, smilende kerne i mit indre voksede der langsomt en glæde frem, ligesom en sang.

Glatte marmorfliser, hvorover solstrålerne legede, dækkede jorden i en bred cirkel omkring Kaba'en, og hen over marmorfliserne vandrede mange mænd og kvinder rundt og rundt - omkring Guds sortsmykkede hus. Blandt dem var nogle, der græd, nogle som råbte højt til Gud i bøn, og mange som hverken havde ord eller tårer, men gik tavse rundt med bøjede hoveder.

Det indgår i •hajjen at man skal gå syv gange rundt om Kaba'en, ikke blot for at bevidne islams fornemste tempel sin respekt, men for at minde sig selv om det islamiske livs grundliggende krav. Kaba'en er et symbol på Guds enhed; og pilgrimmens vandring rundt om den er et symbolsk udtryk for menneskelig aktivitet, og siger at ikke blot vore tanker og følelser - alt det som er indeholdt i udtrykket 'indre liv' - men også vort ydre, aktive liv, vore gerninger og praktiske gøremål, må have Gud som midtpunkt.

(...)

Jeg vandrede og vandrede, minutterne gled bort, og alt som havde været småt og bittert inden i mit hjerte, begyndte at forsvinde derfra. Jeg blev en del af en kredsende strøm - ak, var dette meningen med alt det vi gjorde: at blive klar over at man udgør en bestanddel af en bevægelse i et kredsløb? Var det måske afslutningen på al forvirring? Og minutterne opløstes, og tiden selv stod stille, og dette var universets midtpunkt ...